Praktické případy.

Předpis §u 112. obč. zák., dle něhož ke zrušení manželství při prohlášení za mrtva musí býti nepřítomnost spojena s takovými okolnostmi, jež nezanechávají žádného důvodu k pochybnostem, že nepřítomný zemřel, byl zrušen §em 11. zákona ze dne 16. února 1883, č. 20 ř. z.

Zemský soud prohlásil J. M., dne 15. ledna 1860 zrozeného, poněvadž po více než 10 let jest nezvěstným a od jeho narození uplynulo více než 40 let, k žádosti jeho manželky na základě konaného šetření a po bezvýsledně provedeném řízení vyzývacím za mrtva a ustanovil, že den 31. prosince 1902 jest považovati za den smrti. Současně na návrh manželky prohlášeno ve smyslu §u 9., odst. 3. zákona ze dne 16. února 1883, č. ř. z. 20, manželství mezi ní a J. M. dne 24. srpna 1884 dle ritu římsko-katolického uzavřené za zrušeno.

Vrchní zemský soud nevyhověl stížnosti obhájce svazku manželského.

Důvody:

Dle konaného šetření zůstal J. M., od jehož narození uplynulo více než 40 let, po více než 10 let, ano 20 let naprosto nezvěstným a nebylo o něm nic vypátráno, že by ještě na živu byl, ježto se od svého odchodu ze společného pobytu s manželkou v P., okresu Ř., což se stalo za půldruha roku po sňatku, pokud se týče potom, co jako vojín záložní v únoru 1892 pobyt svůj v K. opověděl, vůbec nikomu již nepřihlásil a dle vyšetřených okolností pití oddán a k potulkám náchylen byl. Tím jsou dány veškery náležitosti ve smyslu §u 24. obč. z. ve znění dle cís. nařízení z 12. října 1914, č. 276 ř. z., upraveném a zákona ze dne 16. února 1883, č. 20 ř. z., aby nezvěstný za mrtva prohlášen býti mohl. Pouhým důsledkem tohoto prohlášení za mrtva jest současný výrok o zrušení svazku manželského, učiněný soudem stolice prvé po rozumu ustanovení §u 9., odst. 3. citovaného zákona, ježto ustanovením tímto zjevně předpis §u 112. ob. z. obč. byl pozměněn a ke zrušení sňatku manželského již se nevyhledává, aby nepřítomnost nezvěstného provázena byla takovými okolnostmi, z nichž jest nepochybno, že již zemřel. Neboť § 11. citovaného zákona praví, že platnosti pozbývají zákonná ustanovení, která odchylně upravují předměty, jichž zákon ten se týká, a citovaný § 9. prostě dovoluje spojiti návrh, aby manželství za zrušené se pokládalo, s návrhem na prohlášení za mrtva, o němž upravují řízení §§ 1. až 8. před tím předcházející. Na tom nic nemění, že jest dle pátého odstavce citovaného §u 9. povinností obhájce svazku manželského vznésti rekurs na rozhodnutí stolice prvé, manželství za zrušené pokládající, ježto povahou věci je dáno, že přezkoumání

tohoto rozhodnutí má za účel zjistiti, jsou-li tu vskutku náležitosti prohlášení nezvěstné osoby za mrtvu a takto i náležitosti výroku o zrušení manželství. A v tomto směru je rozhodnutí soudu stolice prvé v plné shodě se stavem věci i se zákonem.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolací stížnosti obhájce svazku manželského pro nedostatek podmínek §u 16. cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, č. 208 ř. z., za nichž jedině jest do srovnalých usnesení nižších soudů přípustnou stížnost k nejvyššímu soudu.

(Rozh. nejv. soudního dvoru ze dne 25. července 1916, č. j. $\frac{\text{R II } 272/16}{1}$.) Zabloudil.

Na základě odevzdání prohlášením dle § 428. obč. zák. (constitutum possessorium) nelze nabýti zástavního práva k movitým věcem; práva zástavního k automobilu se nabude převzetím v uschování, a to věřitelem, nikoli dlužníkem.

Žalobkyně firma X. tvrdí, že jí bylo prostřednictvím jejího zástupce R. R. smlouvou mezi tímto a nyní již mrtvým F. Sch. pro pohledávku 1500 K poskytnuto zástavní právo k automobilu F. Sch. patřícímu, o čemž zřízena listina obsahu: »Firmě X. — Já F. Sch. poskytuji Vám k mému automobilu Sperberwagen Motor Nr. 1887 Auto Nr. 0 II 646, který jest v mém plném vlastnictví, zástavní právo pro obnos 1500 K, pokud Vám obnos dlužím. F. Sch.« Žalobkyně přihlásila do konkursu Th. Sch., universální to dědičky po F. Sch., pohledávku 2202 K 53 h a vyhradila si zároveň zástavní právo jí k automobilu prý patřící. Ježto právo to nebylo správcem podstaty a konkursantkou uznáno, žalováno o zjištění, že žalobkyni právo zástavní přísluší.

Prvá stolice vyhověla žalobě

z důvodů:

Na základě průvodního řízení dospěl soudce k přesvědčení, že žalobní nárok jest odůvodněn; neboť výpovědí R. R. jest prokázáno, že F. Sch., zatím zemřelý, dal shora zmíněný vůz svědku (R. R.) jako zástupci žalobkyně za účelem zajištění její pohledávky per 1500 K tím způsobem v zástavu, že vedl svědka k vozu, že si svědek zevrubně vůz prohlédl, podíval se na jednotlivé součásti vozu, zapsal si číslo motoru a na znamení, že ho vzal do zástavy, též se ho dotkl, poněvadž mu, jak pravil, bylo již tehdy známo, — a to jest vzhledem k jeho postavení v obchodě žalobkyně také úplně věrojatno, — že k nabytí vlastnictví neb zástavního práva jest nezbytno dotknouti se vozu. Uváží-li se dále, že jest nesporno, že do shora zmíněné listiny o zabavení bylo zapsáno číslo automobilu, že pak F. Sch., svědek a konkursní dlužnice podepsali resp. jako svědkové spolupodepsali listinu a že si ji svědek k sobě vzal, jest dle přesvědčení soudce